

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**Α Π Ο Φ Α Σ Η
56/2019**

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 28.11.2017 και ώρα 10:30, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο, Ξενοφώντα Μορώνη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη, Καλλιόπη Διαμαντάκου, Νικόλαο Κιάο, Ευαγγελία Μήτρου, Γεώργιο Σαρειδάκη και Δήμητρα Παπαδοπούλου. Απόντα τα μέλη Βασίλειος Καραποστόλης και Γιώργος Πλειός, οι οποίοι είχαν προσκληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας από τον τηλεοπτικό σταθμό με τον διακριτικό τίτλο OPEN BEYOND (πρώην EPSILON TV), ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΑΕ, αναφορικά με τη διάταξη περί υποχρέωσης χρήσης μαγνητοσκοπημένου υλικού, πλάνων αρχείου, αποσπασμάτων τηλεοπτικών εκπομπών με την ένδειξη, καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης, «πλάνα αρχείου», κατά τη μετάδοση της εκπομπής «Αποκαλυπτικά» της 4 & 5.2.2017. Ο έλεγχος έγινε κατόπιν καταγγελιών.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 33/28.2.2017, ο οποίος ανατέθηκε στη διοικητική υπάλληλο Μαρία Κοντογιάννη και στον ειδικό επιστήμονα - νομικό Αντώνη Κεχρή. Στη συνέχεια, η Διοικητική Υπάλληλος υπέβαλε στο ΕΣΡ τις με αριθμό πρωτοκόλλου 394/ΕΣ/28.4.2017 και 634/ΕΣ/11.7.2017 εκθέσεις καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης και ο Ειδικός Επιστήμων υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 639/ΕΣ/12.7.2017 νομική του εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, για λογαριασμό της λειτουργούσης τον σταθμό ως άνω εταιρείας παρέστησαν οι πληρεξούσιοι δικηγόροι της Μαρία Κωστοπούλου και Ιωάννης Νικολόπουλος. Ερωτηθέντες από τον Πρόεδρο, οι πληρεξούσιοι δικηγόροι απάντησαν ότι γνωρίζουν το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβαν δε τον λόγο και ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους. Ζήτησαν στη συνέχεια - και η Ολομέλεια δέχτηκε - να τους παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 20.12.2017 και ώρα 14.00 και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Ο σταθμός, ύστερα από δεκτά αιτήματα αναβολής, κατέθεσε στη Γραμματεία του Ε.Σ.Ρ. το με αριθμό πρωτοκόλλου 500/26.1.2018 υπόμνημά του. Επί του υπομνήματος του σταθμού υπήρξε το με αριθμό πρωτοκόλλου 633/ΕΣ/2.8.2018 συμπληρωματικό εισηγητικό σημείωμα του ειδικού επιστήμονα - νομικού στον οποίο είχε ανατεθεί ο ως άνω φάκελος.

Την 19.2.2019 και ώρα 10.00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο, Ξενοφώντα Μορώνη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη, Καλλιόπη Διαμαντάκου, Νικόλαο Κιάο, Ευαγγελία Μήτρου, Γεώργιο Σαρειδάκη και Δήμητρα Παπαδοπούλου. Απόντα τα μέλη Βασίλειος Καραποστόλης και Γιώργος Πλειός, οι οποίοι είχαν προσκληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Βαρβάρα Χαραλαμπίκη, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ. Η Ολομέλεια, αφού παρακολούθησε την επίμαχη ροή προγράμματος και άκουσε τον ειδικό επιστήμονα - νομικό Αντώνη Κεχρή:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

I. Νομικό Μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια, κατά το Σύνταγμα, Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων. Ο άμεσος αυτός έλεγχος του κράτους έχει ως σκοπό, μεταξύ των άλλων, την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοτηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας. Εξάλλου, η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 του Κώδικα δεοντολογίας ειδησεογραφικών και άλλων δημοσιογραφικών και πολιτικών εκπομπών

[Π.Δ. 77/2003, ΦΕΚ Α' 75/28.03.2003] επαναλαμβάνει, για το πεδίο εφαρμογής του αυτού Κώδικα, την ως άνω συνταγματική επιταγή περί εξασφάλισης της ποιοτικής στάθμης των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών.

2. Κατά τον ορισμό που περιέχει η διάταξη του άρθρου 1 εδ. β' του Κώδικα δεοντολογίας ειδησεογραφικών και άλλων δημοσιογραφικών και πολιτικών εκπομπών: *«Στην έννοια της δημοσιογραφικής εκπομπής εμπίπτουν όλες οι εκπομπές λόγου, που έχουν ενημερωτικό χαρακτήρα, ανεξάρτητα από το χαρακτηρισμό που τους προσδίδεται από τον ραδιοφωνικό ή τον τηλεοπτικό φορέα.»*

3. Κατά, δε, το άρθρο 5 παρ. 3 του αυτού Κώδικα: *«Η χρήση μαγνητοσκοπημένου υλικού, πλάνων αρχείου, αποσπασμάτων κινηματογραφικών ή τηλεοπτικών εκπομπών, σηματοδοτείται, καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης, με την ένδειξη “πλάνα αρχείου”».*

4. Εξάλλου, ο κάθε πάροχος περιεχομένου έχει την συντακτική ευθύνη για το μεταδιδόμενο από αυτόν πρόγραμμα. Ειδικότερα, το άρθρο 2 παρ. 1 περ. δ' του Π.Δ. 109/2010 [ΦΕΚ Α' 190/05.11.2010] ορίζει τον πάροχο υπηρεσίας οπτικοακουστικών μέσων ως εξής: *«Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει τη συντακτική ευθύνη για την επιλογή του οπτικοακουστικού περιεχομένου της υπηρεσίας οπτικοακουστικών μέσων και καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο αυτό οργανώνεται».*

5. Τέλος, κατά τα στοιχεία β' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000 [ΦΕΚ Α' 262/29.11.2000], το ΕΣΡ ελέγχει την τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων, καθώς και των εν γένει κανόνων και αρχών, που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει τις από το άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 2328/1995 [ΦΕΚ Α' 159/03.08.1995], όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του από το άρθρο 16 παρ. 1 του ν. 2644/1998 [ΦΕΚ Α' 233/13.10.1998], προβλεπόμενες κυρώσεις.

6. Από τα παραπάνω προκύπτει σαφώς ότι ο κάθε πάροχος περιεχομένου οφείλει, στα πλαίσια της συντακτικής του ευθύνης, να κάνει χρήση μαγνητοσκοπημένου υλικού, πλάνων αρχείου, αποσπασμάτων κινηματογραφικών ή τηλεοπτικών εκπομπών, με την ένδειξη, καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης, *«πλάνα αρχείου».*

II. Πραγματικό Μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου, την παρακολούθηση της επίμαχης ροής προγράμματος και τους ισχυρισμούς της εγκαλουμένης (προβληθέντες προφορικός και εγγράφως), προκύπτουν τα εξής:

1. Η εκπομπή «Αποκαλυπτικά» συνιστά δημοσιογραφική εκπομπή, κατά τον ορισμό που περιέχει η διάταξη του άρθρου 1 εδ. β' του Κώδικα δεοντολογίας ειδησεογραφικών και άλλων δημοσιογραφικών και πολιτικών εκπομπών.

2. Όπως προκύπτει από την έκθεση καταγραφής πραγματικών περιστατικών υπ' αριθ. 394/ΕΣ/28.04.2017 (ημερομηνίες μετάδοσης: 04 & 05.02.2017), ο παρουσιαστής της υπό έλεγχο εκπομπής κάνει αναφορές σε προηγούμενες νικήτριες των κληρώσεων, ενώ μεταδίδονται σχετικά πλάνα αρχείου [καταγραφή μέσω *freeze frames*], ως εξής:

- «Μόνο με αυτή την απόδειξη μπορείτε να διεκδικήσετε τα δώρα μας γι' αυτό σας τονίζω ότι όπως πολλοί τηλεθεατές έχουν έρθει εδώ κι έχουν παραλάβει τα δώρα ζωντανά από την εκπομπή μας, μπορείτε κι εσείς να κάνετε το ίδιο (καθώς μιλάει προβάλλονται δύο κυρίες που έχουν έρθει στο στούντιο)» [04.02.2017, βλ. σελ. 5-6 της αυτής έκθεσης, με δύο (2) σχετικά πλάνα νικητριών (καταγραφή μέσω *freeze frames*)].

- «18338 όσο πιο γρήγορα μπορείτε, θέλω να πληκτρολογείτε το νούμερο όπως χιλιάδες τηλεθεατές που έχουν έρθει εδώ, έχουνε πάρει την άλλη μέρα τα δώρα τους ή έχουμε πάει και τους έχουμε βρει εμείς είτε στην Ελλάδα είτε στην Κύπρο. Βλέπετε. Η κυρία εδώ είχε την απόδειξη γιατί ήρθε μετά από μία εβδομάδα. Άρα επειδή γίνονται κι άλλες κληρώσεις για τα Αποκαλυπτικά μετά το τέλος της εκπομπής θα πρέπει οι τηλεθεατές να απαντάνε τα τηλέφωνα τους μετά το τέλος της εκπομπής, να έχουνε κατοχυρώσει την παραγγελία τους για να τους αποδίδονται τα δώρα» [04.02.2017, βλ. σελ. 9-10 της ως άνω έκθεσης, με δύο (2) σχετικά πλάνα νικητριών (καταγραφή μέσω *freeze frames*)].

- «Επαναλαμβάνω, όσο πιο γρήγορα τηλεφωνήσετε, τόσο πιο γρήγορα μπορεί να είστε εσείς μες στην κλήρωση που θα κάνει το τηλεφωνικό κέντρο, γι' αυτό πρέπει να σηκώνετε τα τηλέφωνα όταν σας παίρνουμε μετά το τέλος της εκπομπής μας, να καταγράφεται η παραγγελία σας, να έχετε την απόδειξη της αγοράς όπως άλλοι τηλεθεατές που έχουν έρθει εδώ στο πλατό και έχουνε πάρει τα εκάστοτε δώρα τα οποία κληρώναμε.» [04.02.2017, βλ. σελ. 26 της έκθεσης, με δύο (2) σχετικά πλάνα νικητριών (καταγραφή μέσω *freeze frames*)].

- «Μακάρι λοιπόν όσοι παραγγείλουνε τώρα, 12 τηλεθεατές αυτά τα προϊόντα, να είναι αυτοί όπου μέχρι το τέλος της εκπομπής..., μέχρι να αντιληφθείτε λοιπόν ότι πρέπει να παραλάβετε εσείς το ποσό αυτό (για λίγα δευτερόλεπτα προβάλλεται πλάνο κυρίας που έρχεται στην εκπομπή) χωρίς να κάνετε τίποτα μα τίποτα απολύτως» [05.02.2017, βλ. σελ. 33 της έκθεσης, με ένα (1) σχετικό πλάνο νικήτριας (καταγραφή μέσω *freeze frame*)].

- «Δεν θα πετάτε την απόδειξη αγοράς, πρέπει να την έχετε στα χέρια σας όπως οι υπόλοιποι τηλεθεατές, όπως βλέπετε το ίδιο και οι κυρίες που είχαν έρθει στην εκπομπή μας για να παραλάβουν τα δώρα τους και τώρα, όπως βλέπετε τις κυρίες, μπορεί να είστε εσείς οι επόμενοι τυχεροί» [05.02.2017, βλ. σελ. 35-36 της έκθεσης, με τέσσερα (4) σχετικά πλάνα νικητριών (καταγραφή μέσω *freeze frames*)].

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στο σύνολο των προαναφερθέντων πλάνων αρχείου νικητριών προηγούμενων κληρώσεων, όπως έχουν καταγραφεί στην αυτή έκθεση, δεν υφίσταται η ένδειξη «πλάνα αρχείου», αλλά, αντιθέτως, η ένδειξη «LIVE».

3. Κατά συνέπεια, δεν τηρήθηκε η τυπική υποχρέωση του τηλεοπτικού σταθμού να κάνει χρήση μαγνησκοπημένου υλικού, με την ένδειξη «πλάνα αρχείου», κατά την παρουσίαση νικητριών προηγούμενων κληρώσεων, στις 04 & 05.02.2017, αλλά αντιθέτως, όπως προκύπτει από την οικεία έκθεση καταγραφής, τα πλάνα αυτά μεταδόθηκαν με την ένδειξη «LIVE».

III. Υπαγωγή

Ενόψει όλων αυτών, καθίσταται σαφές ότι η εγκαλούμενη εταιρεία, με την επωνυμία ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΑΕ, ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού OPEN BEYOND, παραβίασε τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 3 του Κώδικα δεοντολογίας ειδησεογραφικών και άλλων δημοσιογραφικών και πολιτικών εκπομπών.

Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτή η (εκ προθέσεως) τέλεση της διοικητικής παράβασης και να επιβληθεί στην εγκαλούμενη εταιρεία διοικητική κύρωση, και δη εκείνη της συστάσεως.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης δέχεται ότι η εγκαλουμένη παραβίασε - εκ προθέσεως - τον κανόνα περί υποχρέωσης χρήσης μαγνητοσκοπημένου υλικού, πλάνων αρχείου, αποσπασμάτων τηλεοπτικών εκπομπών με την ένδειξη, καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης, «πλάνα αρχείου»

Επιβάλλει στην εταιρεία με την επωνυμία ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΑΕ, ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού OPEN BEYOND τη σύσταση όπως τηρεί *απαρέγκλιτα* τον ως άνω κανόνα και κάνει χρήση μαγνητοσκοπημένου υλικού, πλάνων αρχείου, αποσπασμάτων κινηματογραφικών ή τηλεοπτικών εκπομπών, με την ένδειξη, καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης, «πλάνα αρχείου», με προειδοποίηση επιβολής αυστηρότερων κυρώσεων.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 19^η Φεβρουαρίου 2019 και δημοσιεύτηκε την 1^η Σεπτεμβρίου 2020.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΜΑΝΟΣ

ΒΑΡΒΑΡΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗ